

1. čtení: J 9, 1-17. 35-39

3. čtení (poslání): 1J 2, 7-10

2. čtení (základ kázání): L 11, 34-36 *Světlem tvého těla je oko. Je-li tvé oko čisté, i celé tvé tělo má světlo. Je-li však tvé oko špatné, i tvé tělo je ve tmě. Hleď tedy, ať světlo v tobě není tmou. Má-li celé tvé tělo světlo a žádná jeho část není ve tmě, bude celé tak jasné, jako když tě osvítlí světlo svou září.*

Oko je citlivé na světlo a díky tomu vidí. Podle toho se pak orientuje celé tělo. Poznává kde je, hledá správnou cestu a je varováno před nebezpečím. Tak bychom o tom mohli mluvit, kdyby šlo o popis tělesných a smyslových funkcí. To bychom ale narazili na problém – oko samo je také součástí těla, zato je tu vynechán rozum. Jenže o biologii tady nejde – je to obraz, ovšem dost věrný.

Tělo představuje celou bytost, celého člověka. Včetně rozumu, vůle, citu a všeho co k tomu patří. To je to, co můžu nazvat sebou samým, svým „Já“.

Oko není žádné „do duše okno“, jak se někdy říká, které, když je čisté, světlo zvenčí propouští dovnitř a pak je tam světlo taky, nebo naopak, je jím vidět vnitřní světlo a tak se pozná, co je uvnitř, jaký kdo je. Tak to tady, v našem textu není.

Oko je uvnitř, uprostřed. Je to vnitřní zrak. Pohled srdce. Tím vidíme to, co je opravdu důležité. Kde jsme, kudy máme jít a případně co nám hrozí. Nebo co hrozí jinému a jak mu pomoci. A tak podobně, tady se vytváří základní životní postoj. Je světlem těla. Tedy celého člověka a v důsledku pak jeho života a působení na jiné.

To tedy oko tělo osvětluje? Je zdrojem světla? Ne, jenom nosičem. Přesnější překlad slova „světlo“ zní „lampa“ nebo v kralickém „svíce“. Lampa může svítit, nebo nesvítit, ona sama tím světlem, svitem není. Oko, náš vnitřní zrak nevytváří světlo, ale přijímá ho od Pána. Prosvětlené srdce pak jako ta lampa osvětluje – řídí a vede naše životy. Vidíme co je důležité a můžeme se tím řídit.

Tělo pak nemá světlo, jak čteme v našem překladu, ale „je světlé“, dokonce je možné rozumět že „je svítící“. Nemusíme z těch dvou možností vybírat tu vhodnější. Platí obojí. Co je dobře osvětlené, to potom také světlo odráží. Nebo je předán plamen ze zdroje na lampu. Tak si můžeme představit dotek a oslovení Duchem svatým – nepůsobí jen jasno uvnitř, ale zároveň se projevuje ve slovech i skutcích toho člověka. On a jeho život je prozářen. Světlo není jen v nitru, ale i kolem.

V opačném, horším případě pak není tělo ve tmě, jak je v našem překladu, ale „je temné“. To je rozdíl. Není řeč o něčem mimo nás, o tmě v které jsme třeba zrovna zabloudili a pak se z toho nějak dostaneme. Je to o nás samotných. Ne kvalita okolí, ale člověka samého, a to v jeho nitru. Takoví zkrátka jsme. Ne ve světle nebo ve tmě, která by nás obklopovala, ale sami jsme světlí, nebo temní ve svém nitru, v srdci a následně i v životě.

To samozřejmě platí jenom ve vnitřním, duchovním smyslu. Dřív se i mezi křesťany stávalo, že mnozí hodnotili druhé podle odstínu jejich kůže. Kdo byl tmavý, o tom řekli ti světlejší, že má i temnou duši, nebo podle našeho textu „špatné oko“, tedy nitro před Bohem. Jako s méněcennými pak s nimi jednali. Špatný a temný byl a je samozřejmě právě tento předsudek.

Ostatně nejde o to, jak kdo nebo co vypadá – světlost a temnota mluví o tom, jak je nebo není vidět. A to ani ne tak ven, ale uvnitř. Vidět tímto zrakem mohou i ti, kdo nevidí tělesným zrakem a často vidí velmi ostře a přesně. Mohou mít problém pohybovat se venku v neznámém terénu a třeba jsou odkázáni na pomoc druhých, tělesně vidících. A přitom mohou mít jasno o tom, co má v životě cenu, o co stát a o co ne, kudy do Božího království a které cestě se vyhnout. Mohli by svého průvodce poučit, pokud by o to stál.

Čisté oko srdce vidí to, co je důležité a to je uvnitř člověka. Vidí čistě, upřímně a poctivě. Oko špatné, nebo také zlé, ničemné a závistivé – tak to lze přeložit, mnoho nevidí, protože jeho srdce je ve tmě. Nebo vidí jen zlé a ničemné věci – ty jsou ve tmě doma.

Pán Ježíš připojil výzvu – hleď, aby světlo v tobě nebylo tmou. To je také varování, znamená to, mimo jiné, že se to může stát. Ten, kdo žil ve světle, se může dostat do tmy. Kdo uvnitř i navenek zářil, může vyhasnout a stát se temným. Na to máme dát pozor.

Ze všeho řečeného plyne, že nezáleží jen na tom co konáme nebo mluvíme, ale také, a dokonce hlavně na tom, jací jsme uvnitř. Tam, kde je naše vnitřní oko, srdce, kterým vidíme to nejdůležitější. Záleží na tom, co si myslíme, co nosíme v srdci. Protože všechno ostatní bude podle toho.

Věřím, že v moci Ducha svatého světlo přemůže každou tmou a vše bude jasné, jako v záři jasného světla.

Pane, děkujeme za tvé světlo pro naše cesty a prosíme, uč nás jich využívat a nezabloudit do tmy.

Amen